

فرهنگ اصطلاحات حافظ گفتار چهارم ت.

ترك - ول کردن ۳۱/۸ - ۴۴/۷
۲۴۱/۵ - ۱۸۴/۱ - ۱۷۵/۵ - ۹۷/۱۳
۲۸۷/۱۰ - ۲۴۳/۲ - ۲۶۴/۵ - ۲۹۱/۸
۲۸۱/۲ (مفهوم کلده) - ۳۱۷/۷ - درهم
۳۱۷/۷ (مفهوم کلده) ایهام بمعنی ول
کردن
تُرْك - بضم اول - کنایه از مطلوب
و معشوق - چون غلامان و کنیزان ترك
نژاد زیبا بودند بدین مناسبت «ترك»
بمعنی معشوق زیباروی بکار رفته است و
گاهی بمعنی شجاع و دلیر و سخت آمده
غارنكر ۳/۹ تركشیرازی - ۳۴/۳ ترك
دل‌سیمه - ۸۵/۳ تركمست - ۵۷/۳ ترك
پریچهر - ۱۳۹/۱۰ ترك عاشق‌کش -
۱۹۱/۲ - ۸۹/۱۱ - ۹۹/۶ - ۱۳۵/۷
ترکی - ۲۰۶/۵ - ۲۳۸/۲ تركشهر آشوب
۳۳۲/۲ - ۳۵۷/۶ - ۲۸۵/۲
۳۳۸/۴ ترکی - ۳۳۳/۱۰ ترکانه - در
ابیات زیر بصورت جمع «ترکان» بکار
رفته است ۳/۱۱ - ۱۲۵/۱۱ - ۷۲/۷
۳۰۷/۵ - ۲۳۱/۷ - ۲۳۷/۷ - ۱۲۲/۱۲
ترویر - ۸/۹ - ۱۳۶/۹ - ۱۳۷/۱۱
۲۳۹/۵

تابوت - ۳۵۰/۳
تبارك الله - ۱۸۹/۱۳ - ۱۷/۶
۵/فكه
تجربه - ۷۵/۹ - ۱۰۸/۸ -
۲۷۵/۵ - ۲۰۵/۲ - ۳۱۴/۶ - ۱۹۶/۱۰
تجرّد - ۸۱/۷
تجلی - ۱۰۳/۹ - ۱۲۴/۵ -
۱۹۲/۱
تحمّل - ۱۱۷/۹ - ۸۱/۳ - ۵۸/۳
۳۴۱/۱۱ - ۳۲۷/۶ - ۳۱۳/۶ - ۱۸۷/۳
ترادمن - ۲۹۳/۳ - ۲۳۹/۴ -
۳۷۸/۷
ترسایی - خاقانی گوید :
فلک کثر روتر است از خط ترسا
ترا دارد مسلسل راهب آسا
سعدی گوید :
ای کریمی که از خزانه غیب
گبر و ترسا وظیفه خورداری
۳۴۹/۹
ترسا بچه - ارادت غیبی که از منبع
معنوی بدل سالك یرتو افکنند یا مرد
روحانی که عاری از منہیات و صفات زشت
باشد ۸/۸

۸۰/۷-۷۹/۷-۶۸/۸-۵۶/۶-۳/۳
 ۱۸۷/۵-۱۸۰/۹-۱۰۸/۳-۱۰۳/۳
 ۳۳۹/۵-۲۸۹/۲-۲۲۷/۱۳
 تقویم - ۲۴۳/۳
 تکبیر (چهار تکبیر) - ۱۸/۴
 تکفیر - ۵/۵
 تلبیس - ۱۵۴/۵
 تلقین - ۲۴۳/۱۳-۲۴۲/۱۱
 تماشا - نظر کردن بچیزی از روی لذت و یا از روی عبرت - در لغت بمعنی با یکدیگر پیاده راه رفتن است.
 ۱۱۹/۱۳ - ۹۶/۸ - ۱۷/۲ - ۲۴/۳
 ۲۷۳/۱۰ - ۲۷۱/۴ - ۳۵۰/۳
 ۲۸۰/۹ - ۳۲۸/۱۰ - ۲۸۰/۹ - ۲۸۰/۹ - ۲۸۰/۹ - ۲۸۰/۹
 فکز در موارد زیر ایهام بمعنوم دوم دارد
 ۱۷/۲ - ۸۸/۱-۸۰/۳
 تماشاگاه - ۳۷/۱۳ - ۱۰۳/۱۲
 ۱۲۱/۸ در بیت ۲۷۸/۲ بصورت تماشاخانه استعمال شده است
 تمنا - ۲۴/۶ - ۸۴/۹-۴۳/۱۰
 ۱۷۹/۱۱ - ۱۹۴/۱۲ - ۸۷/۱۱
 ۳۵۰/۸ - ۳۴۰/۸ - ۳۱۴/۵
 تنعم - ۸۹/۸ - ۱۰۸/۱۰
 ۳۳۳/۱-۳۰۳/۷-۲۱۱/۵ - ۱۱۲/۱۱
 توبه - ۱۴/۸ - ۱۹/۵ - ۲۰/۷
 ۸۹/۹ - ۶۸/۸ - ۵۹/۱ - ۲۰/۷
 ۱۷۰/۷ - ۱۳۵/۵ - ۱۳۵/۵-۹۵/۱۱
 ۱۹۸/۳-۱۷۷/۱ - ۱۷۴/۷-۱۷۴/۴
 ۲۳۰/۵-۲۱۷/۹ - ۲۰۷/۱۰-۲۰۳/۱
 ۲۴۲/۹-۲۴۰/۸-۲۴۰/۸-۲۳۷/۱۱
 ۲۸۸/۸-۲۸۰/۷ - ۲۷۳/۶ - ۲۵۱/۵
 ۲۴۹/۳-۲۹۵/۴-۲۶۷/۷ - ۲۸۹/۴

تسمیح - سبحان اله گفتن ۵۴/۹
 ۲۷۵/۴-۱۴۳/۱۰-۲۰۵/۱ که گاهی ایهام به سبجه دارند در ابیات زیر بمعنی سبجه است و ایهام به مفهوم سبحان اله دارند ۱۶۷/۷-۱۸۶/۷-۹۹/۱۳
 ۳۲۹/۶-۱۴۰/۸
 تسلسل - ۱۸۷/۸
 تسلیم - یکی از مقامات سلوک است که عارف در مقابل تمام پیش آمدها و قضای حق سراطاعت فرود میآورد مولوی گوید: نیست کسبی از توکل خوبتر چیست از تسلیم خود محبوبتر
 ۳۵۲/۸-۱۰۶/۷-۲۴۱/۱۱-۵۶/۴
 تطاول - ۸۷/۸ - ۷۶/۱۲ - ۱۱۱/۹
 ۱۶۲/۱۰-۱۴۱/۱-۱۱۱/۹
 تعزیر - ۱۳۵/۱۲
 تعلق - ۱۱۸/۱-۲۷/۲
 تعویذ - ۳۴۸/۶-۲۰۹/۸-۶۰/۴
 تفرقه - ۲۴۹/۶-۱۵۰/۴-۱۱۹/۲
 تقاضا - از نظر صوفیان برای وصال به کمال مقصود باید مراحل را پیمود که نخستین مرحله آن تقاضا (طلب) است
 ۲۴/۱۱-۶۴/۵-۶۴/۵-۳۶۵/۷-۳۶۵/۷
 ۳۷۳/۶
 تقدیر - ۱۴۲/۱-۵۵/۱۱-۸/۱۲
 ۳۰۳/۱۱-۲۳۹/۶-۱۷۳/۱۳-۱۳۶/۷
 تقریر - ۵۲/۱۲-۱۳۶/۳
 ۳۰۶/۱۳-۱۳۵/۱۲
 تقصیر - ۱۴۲/۱-۱۳۶/۶
 ۳۱۳/۸-۳۴۵/۱-۱۷۴/۴
 تقوی - یکی از مقامات سلوک است

توفیق - ۱۰۴/۱۲ - ۱۱۵/۵
 ۲۰۲/۹ - ۲۵۲/۱۲ - ۳۷۵/۱۲ - ۳۴۵/۱
 توکل - حضرت رسول اکرم (ص)
 فرموده «اعقلها و توکل». ۱۸۷/۵
 توکلنا علی رب العباد - ۳۰۴/۱۲
 تولا - ۱۹۵/۲ - ۲۴۸/۵
 تهمت - ۳۰۱/۷ - ۵/فکه
 تهیت - ۱۱۸/۱۰ - ۲۸۲/۸ - ۱/قلا

توبه کار - ۱۴۸/۲ - ۲۳۷/۱۱
 توبه شکن - ۲۶۷/۷
 توحید - ۲۶۳/۳ در بیت ۳۴۵/۴
 منظور از «نکته توحید» ندای درخت
 است رجوع شود بر «آتش موسی» چنانکه
 شیخ محمود شبستری گوید :
 روا باشد انالالحق از درختی
 چرا نبود روا از نیکیبختی

گفتار پنجم «ث»

ثواب - ۸۹/۱۲ - ۲۹۲/۱۳
 ۱۲/۱۰ - ۳۴۲/۷

ثنا - یکی از مقامات سلوک است
 ۱۱/۱ - ۶۳/۲ - ۱۹۲/۲

گفتار ششم «ج»

۱۱۰/۵ - ۱۸۰/۵ - ۱۱۵/۱۰
 ۸۰/۶ - ۱۹۸/۷ - ۱۷۹/۷ - ۱۸۰/۵
 ۱۱۴/۷ - ۱۲۳/۱۰ - ۱۴۰/۹
 ۱۵۱/۲ - ۱۴۳/۱۲ - ۱۴۴/۳
 ۱۴۸/۱۱ - ۱۴۸/۱ - ۱۴۸/۴
 ۲۰۳/۱ - ۱۶۷/۴ - ۱۶۸/۸ - ۱۴۸/۵
 ۱۴۹/۵ - ۱۸۰/۱۱ - ۱۸۸/۵
 ۱۹۴/۱ - ۱۹۴/۲ - ۱۹۸/۱۲
 ۱۹۴/۲ - ۲۹۱/۹ - ۲۰۶/۳ - ۲۲۱/۴
 ۲۲۰/۱۰ - ۲۴۵/۵ - ۲۶۵/۵
 ۲۴۴/۱۰ - ۱۷۸/۱۰ - ۲۶۹/۹
 ۲۵۱/۱۰ - ۲۲۵/۱ - ۲۸۴/۷
 ۲۸۸/۶ - ۲۹۶/۱ - ۲۴۰/۴ - ۲۳۰/۳

جادو - ۲۶/۵ - ۶۳/۱۰ - ۶۶/۵
 ۱۴۲/۱۲ - ۲۰۸/۵ - ۳۶۵/۹ در موارد
 زیر با « نرگس و کرشمه و کمانکش »
 بکار رفته است ۶۸/۱۳ - ۹۵/۵ - ۲۵۲/۱
 ۲۵۲/۴ - ۱۱۶/۱۰
 جادوانه - ۱۴۶/۵ - ۱۵۳/۱
 جام - قدح و بیاله - دل پاکعارف
 ۹/۵ - ۲۳/۳ - ۱۰/۷ - ۷/۳ - ۵۶/۷
 ۵۶/۱۰ - ۵۸/۸ - ۵۸/۱۰ - ۵۸/۱۰ - ۳۸/۱۰
 ۷۶/۲ - ۴۴/۴ - ۷۶/۷ - ۴۶/۹
 ۷۷/۱۲ - ۱۰۱/۸ - ۱۱۱/۸ - ۷۵/۱
 ۷۵/۱۲ - ۱۲۴/۵ - ۱۰۰/۲ - ۱۰۲/۷
 ۱۰۲/۱۲ - ۱۰۲/۱۰ -
 ۱۷۹/۱۱ - ۱۰۳/۳ - ۱۸۷/۱

همان جام کبخسرو است)

جام اسکندر - آینه سکندر ، با

توجه به آمیخته شدن داستانهای ملی

ایران با قصه‌های سامی ، زردشت با

ابراهیم، ارمیا با عزیز و جمشید با اسکندر

و سلیمان اشتباه شده ولی اسکندر با

آینه وسد، جمشید با پیاله و جام، سلیمان

با ننگین و دیو و پری مشهور است

۱۱۳/۱۰ در بیت ۲۸۳/۱۳ جام بطور

مجزا با اسکندر بکار رفته و در بیت

۳۵۸/۹ جام همراه آینه آمده و در

ابیات زیر جام با خضر استعمال شده

۸۰/۵ - ۲۲۵/۲

جام جم - ۹۷/۴ - ۹۶/۵ - ۱۶۷/۱

۳۴/۱ - ۱۸۶/۲ - ۶۵/۵ - ۵۵/۳

۸۱/۱ - ۱۸۸/۱۰ - ۳۴۷/۱

۳۱۴/۵ - ۳۱۶/۳ - ۲۹۹/۱۲

۳۰۱/۹ - ۳۰۷/۲ - ۳۰۶/۹ - ۳۵۷/۲

۲۸۵/۱۱ - ۳۵۷/۹ در ابیات زیر جام

با کلمه «جم» بطور مجزا بکار رفته ۳۳۹/۱

۳۱۲/۸ - ۳۳۹/۱ - ۵۶/۱۳ - ۲۴۱/۸

۸۰/۴ - ۳۵۶/۹ در موارد زیر «جام»

با «جمشید» آمده است ۱۲۱/۱۳

۳۴۵/۶

جام کبخسرو - معزی گوید :

همیشه رای تو روشن همیشه عزم تو محکم

یکی چون جام کبخسرو یکی چون سدا سکندر

عراقی گوید :

جام گیتی نمای او ماییم

که بما هر چه بود پیداشد

۲۳۹/۱۲ - ۲۱۸/۶ - ۲۴۹/۳

۲۷۵/۸ - ۲۴۴/۲ - ۳۳۸/۱۰

۳۱۷/۴ - ۳۴۸/۹ - ۲۹۸/۷ - ۳۸۵/۲

۱۲۶/۲ - ۳۱۸/۵ - ۲۶۹/۱۰

۲۷۳/۶ - ۳۸۴/۳ - ۲۷۲/۳ - ۳۵۷/۱۴

۳۲۸/۵ - ۳۳۷/۲ - ۳۲۴/۱۱ - ۳۲۴/۸

۳۲۹/۳ - ۳۳۱/۵ - ۳۷۳/۱۰

۳۰۰/۴ - ۳۷۸/۳ - ۳۳۹/۷

۳۸۲/۱ - ۳۰۰/۶ - ۳۸۲/۲

۳۸۲/۲ - ۲۹۹/۱۱ - ۱/۱ - قنقط

۹/۹ - قله در ابیات زیر «جام صبوچی»

آمده ۲۵۷/۱۰ - ۷/۷ - قنکز در موارد

زیر «جام می» بکار رفته ۵/۱۱ - ۲۳/۵

۷/۲ - ۲۰/۷ - ۲۰/۴ - ۱۱۱/۱

۳۳/۱۳ - ۹۷/۱۲ - ۲۹۸/۴ - ۹۵/۸

۱۰۵/۷ - ۱۰۹/۱۲ - ۱۰۱/۳

۱۳۰/۶ - ۲۴۱/۸ - ۲۱۹/۷ - ۲۷۰/۴

۲۷۱/۳ - ۲۷۱/۹ - ۳۴۹/۸ - ۳۵۵/۵

(۱۹/۵ و جام زجاجی) ۸۸/۴ جام

مینایی (۲۱۷/۳ و ۲۱۳/۱۲) جام

هلالی) (۲۶۸/۱) - ۳۱/۹ - ۱۲۱/۱۳

۲۸۹/۳ - ۲۵۱/۲ - ۲۶۸/۶ (جام باده)

(۳۳۹/۲ - ۳۳۹/۱ - جام شراب)

(۲۴/۸ - ۱۸۶/۲ - ۱۲۶/۱۱) جام

جهان نما) - (۳۱۸/۲) جام جهان

(۲۶۲/۲) جام گیتی نما) (۱۸۵/۱ - ۹۶/۹)

۲۶۸/۱ - ۳۴۷/۱ - ۳۶۶/۱ - ۳۴۷/۱

۵۶/۱۳ - ۲۸۵/۱۱ - جام جهان بین که

جزا - ۸۴/۷ - ۲۷۰/۵ - ۲۵۶/۱
 جست و جو - ۱۱۴/۱۰ - ۳۱۱/۱۳
 ۲۷۸/۵
 جلوه - ۹/۸ - ۸۱/۲ - ۵۱/۳ - ۵۴/۴
 ۹۱/۲ - ۱۰۳/۱۰ - ۱۶۲/۵ - ۴۴/۱۲
 ۷۳/۴ - ۷۴/۶ - ۱۳۰/۱۱ - ۱۳۵/۴
 ۲۲۷/۵ - ۱۶۳/۳ - ۱۲۲/۸ - ۸۱/۸
 ۲۱۸/۸ - ۱۰۶/۹ - ۲۲۶/۱۰ - ۲۳۳/۱
 ۳۶۴/۴ - ۲۶۵/۳ - ۲۴۵/۷ - ۷۶/۱
 ۲۵۹/۹ - ۳۳۳/۹ - ۲۶۹/۷ - ۳۴۰/۸
 ۲۰۰/۵ - ۲۷۹/۳ در آیات زیر بصورت
 (جلوه گاه) بکار رفته است ۲۸۳/۹
 ۳۰۱/۸ - ۳/۶ قکه در موارد ۲۲/۷
 ۱۴۷/۴ - ۳۱۶/۲ بصورت (جلوه گر)
 استعمال شده در بیت ۳/۳ قلا (جلوه کنان)
 آمده است .

چم - جمشید ، در جاییکه بانگین
 وخاتم و وحش و طیر و پری و دیو گفته
 میشود منظور «سلیمان» است و در جاییکه
 با جام و پیاله و تخت مذکور میگردد
 «جمشید» و آنجا که با آینه و سد بکار
 میرود «اسکندر» مراد میباشد ۵۵/۳
 ۸۱/۱ - ۸۰/۴ - ۸۰/۴ - ۳۴/۱
 ۶۵/۵ - ۹۷/۴ - ۱۸۴/۲ - ۱۲۱/۱۳
 ۲۹۹/۱۲ - ۲۹۹/۱۲ - ۳۰۱/۹ - ۲۴۱/۸
 ۱۸۸/۱۰ - ۳۴۷/۱ - ۳۵۶/۹ - ۳۲۹/۱
 ۳۵۷/۳ در بیت ۳۵۷/۳ با (جام و
 کیخسرو) آمده در آیات ۲۱/۴ - ۲۶۹/۱

فردوسی گوید :

پس آن جام بر کف نهاد و بدید
 درو هفت کشور همی بنگرید
 یعنی کیخسرو بیژن را در چاه گیتی نمای
 دید ۳۰۱/۳

جانان - ۹/۹ - ۲/۳ - ۲۹/۹
 ۶۱/۱۰ - ۹۳/۳ - ۵۲/۶ - ۵۸/۴
 ۸۷/۳ - ۱۰۵/۵ - ۱۲۲/۴ - ۱۴۷/۹
 ۹۹/۱۳ - ۱۵۷/۱۲ - ۱۷۳/۷
 ۱۴۰/۳ - ۱۵۰/۵ - ۱۷۹/۴
 ۱۴۸/۸ - ۱۶۷/۹ - ۱۸۱/۶
 ۱۸۸/۱۳ - ۱۸۲/۱۰ - ۱۸۰/۴
 ۲۵۱/۳ - ۲۲۳/۴ - ۲۳۳/۱۰
 ۲۴۶/۱۱ - ۲۱۰/۱۱ - ۲۵۳/۴
 ۲۷۳/۱۰ - ۳۰۲/۶ - ۲۳۶/۸ - ۳۷۱/۷
 ۳۲۹/۴ - ۳۱۹/۳ - ۳۴۴/۱۰
 ۳۳۳/۹ - ۱۷۳/۷
 جانانه - ۱۱۶/۳ - ۱۴/۳ - ۱۴/۴

۴۷/۴ - ۲۵۶/۳ - ۲۹۶/۴
 جبر - مولوی گوید :
 جبر چه بود بستن اشکسته را
 یا بپوستن رگ بگسته را
 ۱۰۰/۷

جذبهای سبحانی - جذبه استیلای
 حالات انفعالی مخصوصی است که در آن
 شخصیت و هویت و تعین انسان محو میشود
 ۷/۷ قکه

جرم - ۴۲/۳ - ۶۵/۱۰ - ۵۱/۲
 ۱۹۳/۶ - ۱۹۲/۸ - ۹۷/۱
 ۲۰۸/۱۱ - ۲۶۰/۸ - ۱۹۳/۱ جرم
 برش ۱۹۴/۷ جرم بخش

آمده است

جنات تجری تحتها الانهار - ۵۴/۱۰

جنان - ۵۲/۸ - ۳/فکط - ۸/فکو

جنایت - ۴۲/۲ - ۶۵/۱۰

جنت - ۳/۱۰ - ۲۵۹/۵

۲۱۸/۱ - جنت فردوس ۲۷۳/۱۳

۲۹۹/۶ جنت السماوی ۳۷۱/۵ - ۳۷۱/۵

جنس خانگی - ۳۳۴/۹

جوانبخت - ۹۸/۳ - ۲۲۸/۵

جوہ - بخشش ۱۰۴/۱۳ - ۱۶۲/۶

۳۶۶/۸ - ۲۶۶/۸ - ۲۶۶/۱۰

۳/فکه - ۱۰/قیز - ۳/قیح

جوہر - ستم ۵۸/۱ - ۶۷/۱ - ۶۶/۳

۵۴/۱۱ - ۲۶/۲ - ۳۹/۲ - ۳۹/۲

۳۴/۴ - ۶۲/۸ - ۲۴/۲ - ۱۴۱/۱

۱۵۹/۶ - ۱۲۴/۹ - ۱۲۲/۴

۱۷۹/۱ - ۲۰۶/۱۱ - ۲۴۸/۷

۲۰۸/۷ - ۲۵۴/۴ - ۲۱۵/۱۱

۳۱۰/۱۲ - ۳۱۲/۱۳ - ۳۵۱/۱۱

۳۸۴/۹ - ۳۴۳/۷

جوڑا - برج سوم از برجهای سال

۲۲۴/۹ - ۳۷۰/۳ - ۲۳۹/۱۱

جوهر - گوهر و مروارید ، وجود

مطلق ۱۴۲/۳ - ۹۰/۱ - ۱۰۱/۹

کتابیه از می در ۳۷۱/۲ بمعنی اصل و

ماده و در ابیات زیر ظاهراً مفهوم دوم را

میرساند ۴۸/۳ - ۲۹۳/۶ در بیت

۸/فکج با هیولا آمده که بمعنی وجود

مطلق است .

جوهری - ۱۲۰/۸ - ۲۳۲/۸

جهد - در آیه ۶۹ سوره عنکبوت ،

بصورت (خاتم جم) بوده در موارد زیر

با (تخت) بکار رفته ۲۹۹/۳ - ۲۵۷/۲

۱۱۶/۹ - ۷۰/۲ - در بیت ۵۶/۱۳

مسند جم و ۲۸۵/۱۱ مجلس جم و ۱۰/۷

بزم جم و ۳۵۹/۶ جم با فریدون آمده

است در بیت ۲۳۹/۱۱ آصف جم استعمال

شده .

جمال - ۴/۱۱ - ۱۸/۳ - ۴۵/۷

۴۶/۱۲ - ۳۹/۷ - ۳/۱۲ - ۴۲/۱۱

۷۳/۲ - ۷۱/۸ - ۱۲۱/۷ - ۹۷/۱۰

۱۵۵/۱۱ - ۱۷۵/۱۳ - ۱۶۳/۹

۱۲۴/۷ - ۱۷۷/۹ - ۱۹۰/۱ - ۱۹۹/۱۱

۲۰۶/۱ - ۲۰۶/۸ - ۲۰۶/۸ - ۲۱۰/۱

۲۷۸/۸ - ۲۷۴/۴ - ۲۸۳/۲ - ۲۸۲/۱

۳۰۴/۱ - ۳۲۵/۷ - ۳۸۱/۴ - ۳۸۱/۷

۳/قیز - ۳/قیز - ۲/فکه - ۵/فکط

جمشید - پادشاه کیانی (مرکب از

جم بمعنی سلطان و پادشاه بزرگ + شید

یعنی روشن و درخشان است) ۱۶۷/۱

۱۸۵/۱ - ۱۲۱/۱۳ - ۳۴۵/۶

۷۰/۱ - با جام و قدح ۱۹۸/۱۱

۳۵۶/۱۰ - در بیت های ۸۳/۳ - ۸۲/۲

با کیخسرو و در ۹۵۷/۱۰ با تاج و در بیت

۱۹۸/۱ با تخت و در ۳۲۱/۶ با فریدون

و در ۴/قیز با کعبه استعمال شده است

ولی در مورد ۱۵۴/۱۲ که با خاتم و نکین

که از ملازمات سلیمان است بکار رفته .

جمعه - ۳۶۹/۶

جمیل - ۴۸/۱۲ - ۲۱۰/۱

۲۰۶/۸ در بیت ۱۵۶/۶ بصورت «جمیله»

والذین جاهدوا فینا لنهدینهم سبلنا وان
الله لمع المحسنین توصیه شده است ۱۳۶/۷

۲۳۹/۹ - ۲۳۹/۶ - ۱۲ - ۳۱۹ -
۳۳۴/۶ - ۳۷۷/۴

گفتار هفتم «ح»

چشم بند - ۲۴۹/۸ - ۱۷۲/۴ -
۲۸۱/۹ - ۲۹۲/۱۲ - ۳۲۲/۳ -
۲۶۰/۴ - ۳۳۳/۹ -
چشمه حیوان - کنایه از منبع آب
حیات و دهان معشوق ۳۵۳/۲ در بیتهای
زیر منظور از چشمه نوش لب و دهان معشوق
میباشد ۵۱/۱۲ - ۲۲۰/۱ و در بیت
۳۴۸/۱ «چشمه» با «آب حیوان» استعمال
شده است .
چشمه خرابات - ۳۴۸/۸ در بیت
۱۸/۱۰ - «چشمه عشق» و در ۱۵۱/۲
«چشمه حکمت» آمده است .
چشمه کوثر - ۲۳۸/۸ - ۳۷۷/۵ -
چمن آرا - ۴۰/۷ - ۱۹/۲ -

چارتکبیر - اهل تسنن در نماز میت
چهار تکبیر گویند و میت را وداع میکنند
اهل تصوف آنرا چارتکبیر فنا نامند -
چارتکبیر زدن یعنی دست شستن از هر
چیز است ۱۸/۱۰
چارده روایت - اشاره بتلاوت
قرآن از قول منسران چهارده گانه صدر
اسلام است «چهار نفر خلفای راشدین
۵- ابن عباس - ۶- ابن مسعود - ۷- ابی ابن کعب
۸- زید بن ثابت - ۹- ابو موسی - ۱۰-
انس بن مالک - ۱۱- عبدالله بن زبیر - ۱۲-
ابوهریره - ۱۳- جابر بن عبدالله - ۱۴-
عمر بن عاص» ۶۶۴
چراغ مصطفوی - ۴۵/۴

شرویشگاه علوم انسانی و مطبوعاتی

رسال جامع علوم انسانی
گفتار هشتم «ح»

بصورت جمع یعنی حاجات استعمال شده
است .

حاجی قوام - حاجی قوام الدین حسن
وزیر اعظم سلطان حسن ایلخانی و پسرش
سلطان شیخ اویسی (ایلخانی یا ایلکانی)
بوده که برای خواجه مدرسه درست کرده
بود و حافظ سالها در آنجا بتدریس مشغول
بوده ۱۰/۱ - ۲۱۰/۱۲ - ۳۱۳/۷

حاجت - ۳/۱۲ - ۲۸/۸ - ۸/۷ -
۵۰/۱۳ - ۵۲/۱۲ در صفحه ۲۴ از
بیت سوم تادوازدهم مرتباً بصورت ردیف
آمده بطوریکه در ابیات ۳ و ۴ و ۶
مکرر ذکر شده است ۱۰۹/۵ - ۱۲۳/۲ -
۱۲۶/۱ - ۱۵۶/۴ - ۱۷۵/۱۳ -
۱۷۷/۴ - ۱۸۲/۶ - ۲۵۸/۶ -
۲۸۴/۱ - ۲۸۵/۱۰ در بیت ۳۵/۹

رمز الکسب حبیب الله شنو

از توکل در سبب کاهل مشو

۳۰۴/۱۲-۲۶۴/۸-۶۶/۳-۴/۱۰

۲۵۵/۱۰-۲۲۹/۱-۱۷۵/۸-۴۴/۱۱

۲۰۶/۸

حجاب - روپند، عرفا در مفهوم

مانع راه حقیقت و وصول بمعشوق بکار

میبیرند ۱۵۰/۸-۱۳۳/۷-۱۲۶/۱۱

۲۳۵/۴-۲۰۸/۳-۱۸۱/۳-۱۵۰/۸

۳۰۱/۸-۲۷۴/۴

حجاز - کشور سعودی ۱۷۶/۸

۱۷۷/۳ در بیت ۹۱/۳ نام مقامی از

موسیقی است که ابهام بمعنی اولی دارد.

حجت - ۳۷۳/۶ در بیت ۱۸/۳

بصورت «حجت موجه» آمده است.

حج - ۸۹/۱۲

حد - در اصطلاح عرفا هر موجودی

از مجردات و جسمانیات را حدی است

محدود غیر از انسان که وی را درسیرتش

حدی نیست یعنی انسان در حالیکه در

حضیض خاکین است در روح لاهوتی میباشد

۱۱۳/۵ - ۱۵۲/۱۱ - ۹۳/۶ -

۲۲۸/۲ - ۲۵۹/۱۰ - ۲۷۴/۵ -

۲۸۳/۱ - ۳۵۱/۵ - ۲۱۱/۵ - ۳۵۱/۵ -

۲۳۶/۷ - در بیت ۲۹۸/۱۰ بمعنی سرحد

و مرز است.

حرام - ۹/۱۲ آب حرام ۳۱/۱۱

۳۳/۲ - ۵۸/۱۳ - ۱۰۹/۱۱ -

۱۸۷/۶ - ۲۱۱/۶ - ۲۱۱/۱ -

۲۴۳/۱۰ - ۲۵۳/۲ - ۲۵۴/۴ - ۳۳۴/۷

حرز - محافظ، پناهگاه و دعاییکه

بر کاغذ نویسند و همراه خود دارند ۲۲۵/۷

حاشا - ۶۲/۸ - ۵۵/۱ - ۲۴۸/۷

۲۱۵/۱۱ - ۲۴۱/۵ - ۶/فکجه

حاش الله خدا ۱۷۱/۲ - ۲۳۳/۱۲

حال - ۲/۵ - ۸/۳ - ۳۰/۸

۱۶/۶ - ۴۲/۹ - ۴۴/۱۳ - ۴۷/۱۱

۴۷/۱۱ - ۲۲/۱۰ وجود و حال ۱۵۸/۸

۱۶۶/۶ - ۱۷۳/۷ - ۴۱/۸ - ۴۱/۱۳

۵۰/۱۰ - ۳۸/۹ - ۶/۹ حال عارفانه

۸۸/۱۲ - ۸۴/۲ - ۸۳/۵ -

۹۶/۴ - ۱۲۲/۹ - ۶۵/۴ - ۱۷۲/۱۲

۱۷۳/۲ - ۸۵/۵ - ۱۲۳/۸ - ۷۶/۳

۱۲۴/۲ - ۱۶۸/۳ - ۱۱۵/۲ - ۲۴۱/۷

۲۳۶/۱۰ - ۱۳۳/۱۱ - ۱۰۴/۵ -

۳۲۴/۱ (۳۲۴/۱۰ - ۱۳۳/۵ =

معنی اکنون) - ۱۱۷/۲ - ۱۱۷/۲

۱۶۴/۵ - ۲۳۵/۵ - ۲۶۴/۲ -

۱۶۲/۱۱ - ۱۷۷/۱۲ - ۱۸۴/۶ -

۲۴۵/۱ - ۱۸۹/۶ - ۱۹۰/۱۰ -

۲۰۵/۱۰ - ۲۰۸/۸ - ۲۰۵/۹ -

۲۰۶/۱۱ - ۲۱۲/۱۰ - ۲۶۰/۴ -

۲۶۹/۷ - ۲۷۷/۲ - ۲۷۲/۵ -

۳۰۷/۶ - ۳۱۹/۸ - ۳۴۸/۱۱ -

۳۲۵/۴ - ۳۳۱/۷ - ۳۱۰/۷ -

۳۲۵/۶ - ۳۷۸/۱ - ۳۷۱/۸ - ۲۹۲/۱۱

۳۲۶/۲ - ۳۲۴/۶ - ۳۲۶/۳ - ۳۵۹/۷

۳۵۶/۷ - ۳۵۴/۵ - ۳/قلب - ۴/قلب

۱/فکجه - ۱/فکجه - ۳/فکجه

حالت - ۴۸/۵ - ۱۹۹/۱ -

۱۱۱/۳ - ۱۱۷/۸ - ۱۵۱/۱ -

۲۵۷/۵ - ۳۲۸/۱ - ۳۶۰/۶ - ۴/فکجه

حبیب - مولوی گویند :

مینویسد. منظور صوفیان از حضور. حضور
دل بود بدلات یقین تا حکم غیبی و راجون
حکم عینی گردد ۲/۷ - ۹۷/۱۱ ذوق
حضور - ۱۱۴/۱۰ گنج حضور ۱۷۴/۱
۱۷۲/۶ - لذت حضور ۱۶۵/۴ حضور
خلوت ۲۴۲/۳ - ۲۷۶/۶ حضور نماز
۲۶۳/۳ - ۲۸۷/۴ حضور پیر
حفاظ - نگهداری، حیا، غیرت،
تقوی، وفاداری ۲۱/۸ - ۷۰/۱۰
حق-۱/۷ حق خدمت ۲۴۲/۳ - ۱۰/۱۲
حق شناس - ۱۱۵/۲ حق شناسان ۱۱۵/۲
حق دوستی ۱۷/۱۱ - ۵۰/۱ در حق ما ۸۳/۱۱
حق صحبت - ۸۶/۸ در حق او - ۲۱/۱
حق خدیم (۷۱/۵) - ۱۰۶/۱۰ - ۱۶۴/۹
حق گزار، ۱۰۶/۱۰ بحق - ۱۰۵/۱۳
بحق قرآن «۸۳/۱۱» - ۱۷۱/۲ -
۱۰۶/۱۰ - ۲۸۰/۱ - ۲۱۳/۱ حق
صحبت «۱۳۸/۸» - حق ازرق پوشان
۱۰۵/۳ لطف حق - ۲۲۰/۱۱ حق نعمت
«۲۴۵/۴» - ۳۶۱/۷ حق گوئی، «۲۴۵/۴»
جلال الحق - ۲۶۱/۱ - ۲۶۱/۳
مرحق ۲۶۱/۸ - ۲۶۱/۸ - ۲۰۴/۱۲
حق نمک - ۲۰۴/۱۲ حق نگهدار -
۳۶۱/۷ حق بینی - ۳۴۶/۶ عشق حق
«۳۶۹/۳» - ۳۶۹/۳ رحمت حق ۳۸۱/۲
فیض حق ۱۹۰/۸ حق وفا - ۳۶۱/۸
بهاء الحق - ۵/قلب ۲۷۹/۶ حق من
حقایق - ۳۴۶/۳
حقوق - ۱۱/۸ حقوق نمک - ۱۶۳/۱
حقوق بندگی ۶۴/۱۱ حقوق خدمت
۲۷۹/۳ حقوق صحبت

۴۲/۱۰ حرزجان ۵۹/۵ حرزمانی
حرم - بفتح اول و دوم ۴۰/۵
۴۹/۶ - ۵۵/۴ - ۵۴/۱۲ - ۸۱/۶
۱۲۰/۱۱ - ۱۲۱/۱۱ - ۱۲۵/۱ -
۱۸۵/۷ - ۲۲۱/۶ - ۲۵۴/۲ -
۳۲۱/۱۰ حرم نشین ۲۶۷/۱۱
حرمات - ۱۰۹/۳ - ۱۵۴/۶ -
۱۴۷/۱۰ - ۲۶۰/۳ - ۲۴۴/۱۳ -
۳۶۲/۹
حرمت - ۴۰/۵ - ۲۵۵/۶ - ۲۶۱/۴
حریف - ۷۵/۱۱ - ۳۰/۲ - ۷۶/۱۰
۸۷/۱۱ - ۹۴/۱۰ - ۱۲۵/۹ -
۱۶۳/۱ - ۱۸۵/۲ - ۱۹۸/۳ -
۱۶۷/۱۱ - ۲۱۰/۵ - ۳۵۲/۳
حریفان - ۱۴/۱۲ - ۴۸/۱۱
۱۱/۶ - ۱۰۲/۹ - ۹۵/۱۲ - ۱۶۶/۴
۱۶۶/۱ - ۱۴۱/۳ - ۱۳۷/۱۰ - ۲۰۶/۳
۲۱۰/۹ - ۲۴۴/۳ - ۲۴۵/۹ - ۲۷۶/۸
۳۱۲/۶ - ۳۱۰/۴ - ۳۶۶/۱ - ۳۷۱/۶
حریم - ۴۰/۵ - حریم حرمت -
۵۵/۴ - ۱۲۱/۱۱ - حریم حرم
(۱۹۴/۵ - ۸۲/۱۰ - حریم عشق)
۱۰۹/۳ حریم وصال ۱۸۲/۱۱ حریم
درگه ۴/فقط - ۱۷۷/۳ - ۲۸۴/۱
حساب - ۶۱/۱ - ۳۹/۱۱ - ۵۰/۶
۲۲۸/۷ - ۲۲۹/۳
حسب - ۸۵/۱۱ - ۱۲۳/۸ -
۳۱۵/۵ در ابیات زیر بصورت «بر حسب»
میباشد ۴۳/۱ - ۴۳/۲
حسبه الله - بکسر اول ۵۰/۶
حشر - ۴۴/۴ - ۱۶۷/۷ - ۱۸۰/۱۲
حضور - صاحب کشف المحجوب

آویخته شد ۲۰۹/۳

حلال - ۹/۱۲ - ۲۸/۹ - ۳۳/۲

۱۸۹/۷ - ۱۹۰/۱۱ - ۲۱۴/۵

۲۰۶/۱۳ - ۳۳۹/۹ - ۳۶۸/۸

حلقه - مجلس و گره و پیچ و خم

۱۵۶/۳ - ۱۱۶/۲ - حلقهٔ اوراد

۱۵۶/۳ - حلقهٔ ذکر (۹۲/۱۰ - ۹۰/۱۰)

۱۰۴/۲ - ۱۶۰/۱۱ - حلقهٔ زلف) -

۱۴۲/۹ - حلقهٔ ما - ۱۴۲/۲ - حلقهٔ

زنجیر - ۱۴۰/۲ - حلقهٔ عشاق ۱۳۹/۷

حلقهٔ پیرمانان - ۷۲/۱۱ - حلقهٔ بندگی

۵۴/۹ - حلقهٔ زنار ۵/۴ - حلقهٔ گل دمل

حلقهٔ بگوش - ۲۱۶/۷ - ۲۸۲/۷

حلم - ۳۶۸/۸ - ۲۵۲/۱۲

حماک الله - ۲۰۶/۲ - ۳۲۲/۸

حمد - ۱۱۲/۷

حوا - ۲۳۹/۸

حور - جمع احور و حوراء است

که بمعنی زنان سیاه چشم و بسیار زیبا

میباشد ۱۷۲/۸ - ۱۷۲/۸

۲۱۶/۴ - ۲۳۰/۷ - ۲۳۲/۱۱

۲۴۲/۱۰ - ۲۹۸/۴ - ۳۰۳/۶

۳۵۶/۴ در ابیات زیر بصورت «حور بهشت»

آمده ۱۰۰/۵ - ۱۲۷/۵ - ۳۵۸/۳

در بیت ۲۵۹/۵ «حورجنت» و در موارد

۵۴/۱۰ - ۵۵/۶ - حوری سرشت در

۲۳۲/۱۰ «حوران» استعمال شده است

در موارد زیر «حوری و پری» بکار رفته

حقیقت - ۲۹/۶ - ۴۶/۱۳

۹۸/۱ - ۹۱/۶ - ۱۲۵/۳ - ۶۷/۹

۲۷۶/۱۰ - ۳۲۷/۱ - ۳۷۲/۲

۳۴۴/۱ - فکط/۲

حکم - ۳۲/۱ - ۱۱۹/۲

۱۳۴/۲ - ۱۰۱/۱۱ - ۷۸/۱۰

۱۵۱/۱ - ۲۴۱/۱ - ۲۶۵/۷

۳۶۵/۱۰ - ۱۰۹/۳ - حکم ازلی -

۳۱۲/۴ - ۳۷۰/۲ - حکم کردگار -

۳۰۸/۴ - ۳۰۸/۱۲ - ۳۱۰/۸

۳۱۷/۱۱ - ۳۴۱/۸ - ۳۵۲/۸

۲/ قیز

حکمت - عدل، موافق حق، علم،

فلسفه، راستی با اصطلاح عرفا علم بحقیقت

حقایق از راه تمرکز قوا و توحید نفس

و مکاشفه است که حکما آنرا علم بحقایق

اشیاء دانند ۴/۳ - ۵۰/۵ - ۱۲۳/۱۳

۱۷۸/۲ - ۲۸۶/۱۱ - ۳۵۸/۸

۲۸۳/۱۰ - ۳۴۸/۳ - ۳۴۷/۹

حکیم - ۱۲۶/۴ - ۲۱۳/۵

۱۶۵/۱ - ۳۳۸/۱۳ - در بیت ۹۶/۹

بمعنی «خدا» و در ۲۵۶/۹ بمعنی

«طیب» استعمال شده است و در ابیات

۶۹/۹ - ۱۳۸/۶ بصورت «حکیمان»

آمده و در مورد ۱۲۸/۱۲ بصورت

«حکیمان» بکار رفته است.

حلاج - منصور حسین حلاج یکی

از پیشروان تصوف است که در بغداد بدار

۱۵۸/۲-۱۳۱/۲ - ۱۳۰/۹ - ۵۱/۵
 - ۲۶۲/۹ - ۲۴۶/۶ - ۱۸۵/۱۰
 ۳۸۳/۳

حیرت - عطار گوید :

مرد حیران چون رسد این جایگاه
 در تحریر مانده و گم کرده راه
 گم شود در راه حیرت محو و مات
 بیخبر از بود خود در کاینات
 ۱۷۲/۷ - ۱۲/۳ - ۴۵/۳ در غزل شماره ۱۷۲
 صفحه ۱۱۷ از بیت اول تا هفتم بطور
 مرتب بکار رفته و در مطلع غزل مذکور
 مکرر آمده است ۱۵۳/۱۱ - ۱۶۴/۷
 ۲۱۲/۵ - ۲۱۳/۳ - ۶/۶ فکّه

است ۲۷۵/۱۳ - ۵۸/۷ - ۲۸۵/۶
 ۳۰۱/۸ - ۲۹۲/۱

حورالعین - عین جمع عیناء است

که زن ماهرو و سفیداندام باشد و
 حورالعین بمعنی زنان سیاهچشم و سفید
 اندام و زیبا است ۲۴۳/۱۲ در بیت
 ۲۲۲/۱۱ بصورت حورپریش بکار رفته
 حوض کوثر - ۲۵۹/۱ - ۲۲۵/۲
 حیات - ۵۸/۱۱ - ۲۰۴/۷
 ۳۲۹/۸-۳۰۸/۷ - ۲۶۶/۱-۲۶۱/۹
 ۳۷۵/۱ - ۳۶۸/۲ - ۳۳۴/۵
 حیران - سعدی گوید :

قدح چون دورما باشد بهوشیاران مجلس ده
 مرا بگذار حیران تا بماند چشم در ساقی

گفتار نهم «خ»

۱۱۴/۳ - ۱۲۴/۲ - ۱۶۹/۴ -
 ۱۸۰/۱ - ۱۹۲/۶ - ۲۱۰/۱۱ -
 ۳۰۲/۴ - ۳۲۸/۵ - ۳۲۹/۵ -
 ۳۴۷/۸ - ۱۶۹/۱۱ - ۱۶۹/۱۱ -
 ۳۰۶/۸ - ۳۳۱/۹

خامه - قلم - ۲۰۱/۱۰ - ۳۲۹/۴
 ۷۹/۲

خاموش - ۲۲۳/۱۱ - ۲۳۳/۹
 ۲۶۰/۵ در ابیات ، ۸۷/۶ - ۱۷۹/۳
 ۲۳۶/۴ بصورت «خامش» و در موارد
 زیر ، ۹۶/۴ - ۳۲/۴ - ۴۵/۲ - ۴۶/۴
 ۱۱۵/۸ - ۱۱۹/۳ - ۱۵۷/۳ -
 ۱۹۱/۹ - ۱۹۲/۸ - ۱۹۴/۶

خاتم - بافتح تاء نکین انگشتی

در ابیات زیر خاتم با سلیمان بکار رفته
 است: ۴۰/۱۳ - ۸۲/۱۱ - ۲۲۳/۹
 ۳۳۵/۱ - ۳/۳ قکب و در موارد زیر با
 جم و جمشید استعمال شده است: ۸۱/۱
 ۲۱/۴ - ۱۵۴/۱۲ - ۲۶۹/۱ در
 بیت ۳۴۸/۲ - اهریمن و در ۱۴۱/۵
 ۲۰۳/۴ تنها آمده است.

خاتمت - ۱۵۱/۱ - ۲۶۹/۱

خاتون - ۶/۶ - ۷۴/۴ - ۳۶۴/۱

خالق - ۳/۳ قک

خام - ۳۰/۹ - ۴۶/۱۰ - ۵۹/۱

۷۵/۱۲ - ۱۰۲/۱۰ - ۱۰۲/۱۰

۲۲۴/۱۰ - ۲۴۵/۶ - ۲۴۵/۷
 ۲۴۹/۱۱ - ۲۵۳/۱۱ - ۲۵۹/۸
 ۲۶۲/۲ - ۲۴۶/۵ - ۲۸۶/۸ - ۲۸۷/۲
 ۲۸۷/۱۰ - ۲۹۹/۸ - ۳۱۲/۱
 ۳۰۲/۱۲ - ۳۱۴/۱۱ - ۳۲۴/۴
 ۳۲۵/۵ - ۳۴۰/۸ - ۳۵۱/۱۱
 ۳۴۹/۲ - ۴۴۲/۵ - ۳۴۳/۳
 ۳۴۶/۷ - ۳۴۶/۸ - ۳۴۶/۹
 ۳۶۳/۸ - ۳۶۸/۳ - ۳۷۱/۵ - ۳۸۴/۸
 خداداد و خداداده - ۹۸/۸
 ۱۱۸/۶ - ۱۵۶/۴ - ۱۱۷/۱۳
 ۳۴۱/۵ - ۱۲۸/۱۳
 خدازا - ۶/۷ - ۵/۱ - ۶/۲
 ۴۱/۳ - ۴۷/۷ - ۷۸/۱۰ - ۹۳/۸
 ۹۶/۱۰ - ۱۰۱/۵ - ۱۰۲/۵
 ۱۱۲/۶ - ۱۲۲/۱۱ - ۱۶۶/۱
 ۱۷۰/۸ - ۱۷۱/۱ - ۱۸۹/۲
 ۲۶۶/۳ - ۲۷۸/۳ - ۲۷۸/۶
 ۳۱۲/۶ - ۳۱۳/۴ - ۳۱۷/۳
 ۳۱۷/۱۰ - ۳۳۱/۴ - ۳۳۷/۱۰
 ۳۳۶/۶ - ۳۵۵/۱۱
 خدانشناس - ۱۳۲/۷
 خدایوند - ۱۰۴/۹ - ۱۶۶/۱۰
 ۱۶۶/۱۰ - ۱۶۶/۷ - ۱۸۹/۱
 ۲۹۰/۱ - ۳۶۰/۱۱ - ۳۲۶/۶
 ۱۳۰/۱۲ - ۱۳۰/۱۲ - ۳۰۶/۱۱
 خدایوندگار - ۱۵۶/۱ - ۱۸۶/۱۲
 ۳۲۰/۲ - ۳۳۱/۱۰
 خدایا - ۳۷/۱۱ - ۱۰۹/۳
 ۱۳۷/۱۱ - ۱۵۴/۷ - ۱۵۴/۸
 ۱۸۸/۳ - ۱۹۵/۱۰ - ۲۴۴/۹
 ۲۶۰/۱ - ۳۰۷/۴

۱۸۵/۱۰ - ۱۹۳/۷ - ۲۰۸/۱۲
 خانقاه یا خانقاه - جایی که در آنجا
 مشایخ و درویشان بسر برده و عبادت
 نمایند ۳۳/۱۳ - ۳۸/۲ - ۴۴/۱۱
 ۴۵/۶ - ۵۸/۶ - ۸۷/۵ - ۱۰۵/۷
 ۱۱۹/۵ - ۱۳۵/۸ - ۱۸۲/۱۰
 ۳۴۸/۸ - ۲۵۵/۹ - ۲۶۲/۲
 ۲۹۶/۱۰ - ۳۲۸/۸
 خبث - ۱۳۸/۸ - ۲۲۳/۶
 ختن - نام محل است نزدیک چین
 ۱۱۹/۸ - ۱۸۰/۲ - ۱۳۰/۳
 ۲۴۵/۱۱ - ۲۶۲/۱۲ - ۲۶۵/۸
 ۲۳۵/۸ - ۲۲۳/۵ - ۲۶۹/۶
 خدا - ۶/۲ - ۱۲/فکج - ۸/۵
 ۲۴/۴ - ۲۵/۱۱ - ۲۳/۹ - ۳۸/۵
 ۲۳/۹ - ۴۹/۱ - ۴۹/۱ - ۴۹/۴
 ۲۴/۵ - ۶۳/۳ - ۶۳/۳ - ۶۳/۷
 ۶۰/۶ - ۸۳/۱۱ - ۶۰/۱ - ۸۹/۱۳
 ۹۱/۴ - ۹۳/۵ - ۹۳/۶ - ۴۳/۱
 ۹۱/۸ - ۸۸/۱۳ - ۹۶/۱۰ - ۷۸/۱۳
 ۱۵۰/۱۳ - ۱۵۰/۱۰ - ۱۹۸/۴
 ۲۶۰/۸ - ۱۳۷/۷ - ۱۳۸/۱۲
 ۱۴/۷ - ۱۴۷/۵ - ۱۵۶/۸
 ۱۸۵/۶ - ۱۸۹/۸ - ۱۷۳/۷
 ۱۹۲/۸ - ۱۸۶/۱ - ۱۶۴/۷
 ۲۱۹/۲ - ۱۵۹/۱۰ - ۱۲۶/۴
 ۱۲۲/۵ - ۱۱۳/۱۲ - ۱۲۶/۱۳
 ۱۲۶/۱۳ - ۲۴۶/۵ - ۱۳۳/۱۰
 ۸۲/۴ - ۸۲/۵ - ۸۴/۳ - ۸۲/۷
 ۸۲/۷ - ۸۳/۵ - ۸۳/۵ - ۸۳/۵
 ۲۰۸/۲ - ۲۱۱/۵ - ۲۲۳/۱۱
 ۲۱۹/۲ - ۲۲۶/۴ - ۲۲۹/۲ - ۲۳۵/۱

فنا - جهان معنی - دل پاک مارفان ۸/۱۲
 ۸/۴ - ۱۴/۷ - ۱۵/۸ - ۸۵/۱۳
 خرابات نشینان - ۸۷/۵ - ۵۶/۷ - ۷۶/۴
 ۳۳/۶ - ۷۸/۸ - ۸۹/۱۳ - ۵۳/۹
 ۱۲۴/۱ - ۱۳۷/۴ - ۱۴۱/۳
 ۱۳۹/۴ - ۲۱۲/۶ - ۲۳۰/۴
 ۲۲۷/۱۱ - ۲۲۶/۲ - ۲۴۵/۶
 ۲۴۴/۷ - ۲۵۷/۸ - ۲۶۲/۲
 ۲۶۰/۹ - ۲۸۱/۱ - ۲۸۰/۸ - ۲۵۹/۴
 ۲۸۷/۴ - ۲۹۳/۵ - ۳۱۲/۸ - ۳۴۸/۸
 ۳۲۷/۱۰ - ۳۵۷/۱۳ - ۱۱۱/۱۰
 ۲۱۹/۵

خرابات طریقت - ۸/۱۲

خرابات مغان - میخانه پیشوایان
 زردشتی - جایگاه بکرنگ و وحدت
 ۲۳۰/۴

خرافات - جمع خرافه - سخنان
 پریشان و نامربوط در هر دو مورد باطامات
 بکار رفته است ۲۵۷/۸ و ۲۹۷/۱۱

خرد - ۵۷/۲ - ۶۵/۱ - ۱۰۲/۸
 ۱۴۶/۱۲ - ۱۹۲/۶ - ۲۰۷/۳
 ۱۴۰/۱۳ - ۲۱۰/۱۱ - ۲۱۷/۶
 ۲۲۹/۳ - ۲۳۴/۸ - ۲۹۲/۸
 ۲۹۶/۳ - ۳۲۲/۷ - ۳۵۶/۱

خرقه - ۱۳/۱۳ - ۳۰/۴ - ۱۴/۹
 ۶۲/۷ - ۸۱/۹ - ۹۰/۹ - ۱۷/۴
 ۱۰۸/۶ - ۱۳۷/۱۲ - ۲۱۱/۶
 ۱۴۸/۳ - ۱۶۲/۶ - ۱۶۴/۱۲
 ۱۳۴/۱۳ - ۱۱۹/۴ - ۱۴۳/۱۱

۱۶۷/۷ - ۱۹۸/۴ - ۱۷۴/۱۲ - ۱۷۴/۱۲
 ۱۸۴/۱۰ - ۲۸۱/۱۱ - ۲۸۴/۷
 ۲۴۰/۴ - ۲۷۴/۱ - ۲۳۵/۱ - ۲۷۵/۴

خدایگان - ۲/قبر

خدمت - ۷/۱ - ۶۴/۱۱ - ۳۵/۳
 ۶۵/۸ - ۷۳/۹ - ۹۷/۶ - ۱۲۶/۱۱
 ۱۳۰/۵ - ۱۸۵/۶ - ۳۱۳/۹
 ۲۱۳/۲ - ۲۲۹/۷ - ۲۱۴/۲
 ۲۴۶/۳ - ۱۷۰/۱۱ - ۲۵۵/۱۱
 ۲۴۲/۱ - ۲۵۳/۵ - ۲۸۰/۱
 ۲۹۸/۹ - ۲۸۷/۵ - ۳۷۵/۶ - ۲۹۸/۹
 ۵/قفا در بیت ۸/۱ بمعنی تحیت و سلام
 است .

خدمتکار - ۱۸۷/۱۱ - ۲۴۵/۱

خراب - مست ۵۵/۹ - ۳/۱
 ۲۷/۳ - ۴۵/۸ - ۱۵۰/۳ - ۶۶/۵
 ۷۰/۵ - ۸۵/۵ - ۹۲/۷ - ۱۲۳/۱۲
 ۱۳۲/۳ - ۱۱۴/۹ - ۱۷۸/۱۱
 ۱۶۹/۸ - ۱۷۸/۱۱ - ۳۸۵/۲
 ۲۵۵/۱۰ - ۳۲۹/۲ - ۲۳۳/۵
 ۳۲۱/۱ - ۳۲۷/۱۰ - ۳۵۸/۸
 ۲۹۳/۵ - ۳۸۰/۱ - ۲۷۳/۲ و در

موارد زیر خراب در مفهوم ویران استعمال
 شده است ۲۱/۹ - ۲۵/۱ - ۲۵/۱

۶۳/۱ - ۱۳/۳ - ۱۳/۴ - ۲۰۸/۹
 ۲۷۱/۵ - ۲۰۴/۱ - ۲۷/۶ - ۲۷۳/۳
 ۲۵۷/۵ - ۲۹۲/۴ - ۳۹/۵ - ۲۴۵/۹
 ۳۵۷/۱۴ - ۳۸۰/۱ - ۳۸۰/۱ و در بعضی موارد
 بالا بعلت وجود قرینه ایهام به مست دارد
 و در ابیات زیر نیز بصورت خرابی بکار
 رفته ۱۰/۸ - ۱۲۸/۹ - ۱۵/۸
 ۳۷۳/۱۱ - ۱۴/۱ - ۳۱۴/۸ - ۲۷۶/۶
 ۳۰۳/۱۰

خراب آباد - ۲۱۶/۳ - ۷۰/۵

خرابات - میخانه - جایگاه بی آلابش

۱۹۲/۳ - ۳۲۰/۲ خسروان و در
 - ۲۸۳/۸ - ۲۷۰/۶ - ۲۶۸/۱۲
 ۳۶۵/۳ - ۳۵۸/۱۰ - ۳۴۵/۸
 خسروی بکار رفته است و در ابیات ۴/۱۰۴
 و ۱/۲۴۹ منظور از خسرو خاور آفتاب
 می باشد .

خضر - نام یکی از پینمبرانی است
 که نام اصلی او (بلیا) و کنیه وی ابوالعباس
 میباشد ۲/۲۹ - ۵/۶۵ - ۲/۸۵
 ۱۱/۶۷ - ۸/۶۷ - ۵/۸۰ - ۱۰/۸۸
 ۱/۱۱۵ - ۱۰/۱۱۳ - ۹/۱۳۲ -
 ۴/۱۸۵ - ۸/۲۱۳ - ۳/۲۰۸ - ۲/۱۸۹
 ۱/۱۹۷ - ۲/۲۲۵ - ۵/۳۴۷ -
 ۲/۳۰۴ - ۵/۳۰۶ - ۸/۳۵۴ -
 ۲/۳۵۵ - ۹/۳۶۸ - ۴/فکط
خط - مثل خط یار ۱۰/۲۵۲ -
 ۷/۲۵۴ - ۳/۲۵۹ - ۶/۲۶۵ -
 ۱۰/۲۷۱ - ۹/۲۸۵ - ۸/۲۷۱ -
 ۱۰/۳۱۰ - ۷/۳۲۵ - ۹/۳۲۱ در
 بیت ۹/۳۷۹ بصورت سرخطان و در بیت
 ۴/۲۷۰ بصورت خط جام استعمال شده
 است .

خط امانی - ۹/۱۶۸

خطا - نام کشوری است که در نزدیکی
 ختن و چین واقع است ۶/۶۷ - ۱/۲۵۶
خطا - سهو ۱/۲۴ - ۵/۴۶ -
 ۱۲/۵۷ - ۳/۵۸ - ۳/۵۷ -
 ۶/۷۲ - ۶/۷۲ - ۱۲/۸۸ - ۴/۹۳
 ۳/۸۴ - ۱/۸۵ - ۵/۸۹ - ۱۲/۱۱۰
 ۶/۱۲۶ - ۱/۱۹۳ - ۲/۱۸۰ -
 ۳/۲۳۹ - ۸/۲۴۵ - ۳/۲۵۲ -
 ۱۰/۲۶۰ - ۸/۲۶۱ - ۹/۲۷۱ - ۴/۳۴۰

۷/۲۵۶ - ۳/۲۳۴ - ۶/۲۳۶ - ۳/۲۹۳
 ۸/۲۸۰ - ۳/۲۶۶ - ۴/۲۶۶ - ۲/۲۹۳
 ۵/۳۴۲ - ۸/۳۴۸ - ۱/۳۴۹ - ۳/۳۵۰
 ۹/۳۲۷ - ۹/فکب ۱۰/۳۰۳ - ۶/۳۳۲
 ۶/۲۱۸ - ۹/۱۹۳ خرقه ارزق کفر
 ۱۴/۳۵۸ خرقه بازی - ۱۰/۲۶۱ خرقه
 دردکشان .

خرقه آلوده - ۱۳/۵ - ۷/۱۱۶
 ۳/۲۱۲ - ۵/۲۴۴

خرقه ازرق - خرقه کبود ۹/۱۹۳
خرقه پرهیز - ۹/۱۸۰ - ۱۳/۲۲۷
خرقه تقوی - ۷/۱۴ خرقه زهد - ۷/۲۸۴
خرقه زهد - ۲/۹۶ خرقه زاهد

خرقه پشمینه - ۱/۱۳۱ - ۱۱/۱۰۴
 ۱/۲۵۳ - ۵/۳۹۲

خرقه رهن - (با فک علامت اضافه)
 ۸/۵۴ - ۶/۱۲۱ در ابیات ۹/۳۲۷
 و ۶/۳۳۲ خرقه بارهن و در بیت ۱/۳۴۹
 با گرو بکار رفته است .

خرقه سالوس - لباس ریا ۲/۳ - ۴/۱۷
 ۳/۲۵۹

خرقه صوفی - ۷/۱۳۱ - ۸/۲۵۷
خسرو - ۳/۱۶۷ - ۳/۱۹۹
 ۱/۲۰۷ - ۱/۳۶۴ - ۵/۳۴۳
 ۴/۳۶۷ - ۹/۳۰۴ - ۵/۳۶۹ -

۱۲/قیز - ۲/قیر در بیت ۱۱/۳۰۱
 منظور نوشروان است و در ابیات ۱/۳۸
 ۶/۱۱۹ - ۱۰/۱۲۸ - ۱۰/۲۶۶
 ۳/۳۴۱ - ۲/۳۳۷ باشیرین آمده و در

۳/۷۴ - ۹/۸۴ - ۲/۲۸۴ - ۵/۳۷۴
 بصورت خسروا و در ۱۳/۳۵۸ - ۱/۳۵۹
 ۲/۳۶۰ خسروانی و در ۹/۳۵ - ۱۳/۱۳۶

خلیل - حضرت ابراهیم خلیل
 ۲۰۹/۱۲ و در بیت ۳۶۸/۴ خلیل عادل
 بکار رفته است
 خُم - ۲۱/۹ - ۲۲/۹ - ۲۹/۶
 ۴۵/۶ - ۱۲۳/۱۰ - ۱۴۱/۳
 ۱۷۷/۵ - ۱۷۷/۱۲ - ۱۷۸/۲
 ۱۷۸/۶ - ۱۷۸/۱۳ - ۱۹۳/۲
 ۲۵۹/۱ - ۲۳۳/۹ - ۳۱۱/۹ - ۲۳۴/۴
 ۲۳۹/۲ - ۳۷۵/۷ - ۳/۳ فکه
 خم - تاب و چین و شکن ۲۶/۶ -
 ۲۹/۹ - ۲۹/۹ - ۲۹/۱۰ - ۳۹/۶
 ۶۲/۷ - ۷۴/۳ - ۷۶/۶ - ۹۰/۲
 ۱۰۴/۲ - ۱۰۲/۸ - ۱۰۷/۹ - ۱۲۹/۸
 ۱۲۵/۸ - ۱۴۴/۵ - ۸۵/۱۱
 ۱۵۹/۳ - ۱۱۷/۸ - ۱۸۴/۶
 ۲۰۱/۳ - ۲۵۲/۶ - ۲۵۲/۷ - ۲۴۸/۸
 ۲۴۸/۴ - ۲۶۱/۱۱ - ۳۷۰/۵
 ۲۸۵/۷
 خمار - میفروش - بیر کامل، مرشد و
 اصل - ۸/۱۱ - ۵۴/۸ - ۱۲۰/۱۳
 ۳۲۱/۱۲ - ۳۸۰/۶
 خمار صداع - ۱۷/۱۰ - ۱۲/۱۱
 ۵۴/۸ - ۷۸/۸ - ۱۱۰/۹ - ۱۱۳/۴
 ۱۲۶/۷ - ۱۲۸/۴ - ۲۲۲/۶ - ۱۴۵/۷
 ۱۹۵/۸ - ۲۴۶/۸ - ۲۶۱/۱۰
 ۲۷۱/۱۱ - ۲۹۲/۳ - ۳۱۲/۶
 خمخانه - ۲۱/۹ - ۱۶/۲
 ۱۴/۸ - ۱۱۰/۶
 خمر بهشت - ۲۱/۱۰ - ۲۰/۶
 خنگ - باکسر اول ۲۶۵/۲ -
 ۲۶۹/۴
 خنیا فری - ۳۶۰/۵

خلاص - ۶۳/۱۳ - ۶۸/۳
 ۱۵۳/۷ - ۲۷۹/۳ - ۳۳۴/۳
 ۳۳۹/۸ - ۱۳۲/۱۱
 خلیج - قبیله ازاتراك ۳۰۱/۳
 خلد - ۱۴۰/۱۰ - ۱۹۴/۹
 ۲۰۹/۹ - ۲۹۰/۶ - ۳۳۱/۱
 ۲۵/۱۳ (هشت خلد)
 خلد برین - ۳۵/۳ - ۷۴/۶
 ۱۴۹/۲ - ۲۳۷/۹ - ۳۶۴/۴
 خلف - پس ۳۵۹/۶
 خلوت - جای خالی از غیر ۲۲/۱۲
 ۱۸/۶ - خلوت سرا - ۳۵/۳ - ۳۶/۱
 ۴۰/۶ - ۶۴/۱۰ - خلوت وصل ۴۹/۳
 خلوت صوفی - ۱۰۹/۱ - ۱۳۵/۴
 ۱۴۸/۴ - ۱۵۷/۵ - ۱۷۳/۸ - ۱۸۰/۳
 ۲۲۳/۵ - ۲۲۳/۶ - ۲۲۶/۱۱
 ۲۴۲/۷ - ۲۳۰/۱ - ۲۸۷/۱
 ۳۰۰/۲ - ۳۲۱/۱۲ - ۳۲۴/۸
 ۳۳۷/۹ - ۳۴۳/۱ - ۳۶۵/۵
 ۱۶۵/۴ - خلوت انس
 خلوت گزیده - ۲۴/۳
 خلوتگه - ۱۸۹/۹ - ۲۹۳/۱
 ۳۵۱/۲
 خلوت نشین - ۱۱۵/۹ - ۳۰۱/۱۰
 ۳۴۲/۹
 خلوتی - ۱۱۹/۸ - ۱۸۹/۸ و
 در آیات ۵۹/۹ - ۶۰/۶ - ۲۵۷/۱۰
 ۱۷/۲ بصورت خلوتیان استعمال شده است
 خلود - ۳۱۷/۶
 خلوص - ۲۰۵/۲ و در یک مورد
 خالص - ۲۰۵/۲ و در مورد دیگر
 خاصانه - ۱۶۳/۱

- خواجه قنبر - حضرت علی بن ابیطالب
 ۳۸۱/۱ (ع)
- خواری - ۵۵/۲ - ۸۲/۱۲
- ۳۷۲/۲ در بیت ۹۱/۱۳ بصورت خوار
 آمده است .
- خود بینی - ۱۳۷/۷ - ۱۷۹/۹
- ۳۵۲/۹
- خود پرستی - ۲۷۱/۵ - ۳۰۲/۲
- ۳۰۲/۹
- خود پسندی - ۱۴۱/۸ در بیت ۱۴۸/۷
 بصورت خود نپسندی آمده است .
- خود رایی - ۳۵۲/۹ - ۳۷۳/۳
- خود فروشی - ۵۰/۸ - ۱۳/۷
- ۱۹۴/۶
- خود گامی - ۲/۶ - ۳۲۸/۱۲

- خوی - با واو معدوله بمعنی عرق
 ۱۳/۸ - ۲۳/۴ - ۲۰/۱ - ۲۹۴/۷
 ۲۹۹/۱۱
- خیام - خیمه‌ها ۳۳۰/۴
- خیر - ۳۶/۴ - ۴۸/۴ - ۵۰/۱۳
- ۵۰/۲ - ۶۲/۱۳ - ۶۲/۵ - ۶۹/۵
- ۸۳/۲ - ۸۹/۱۳ - ۸۹/۳ - ۹۸/۳
- ۹۹/۲ - ۱۴۱/۱۲ - ۱۹۱/۱۰ -
- ۱۳۳/۱۰ - ۱۴۱/۹ - ۱۵۵/۱۲ -
- ۱۵۸/۵ - ۱۶۵/۱ - ۱۶۸/۴ - ۱۹۸/۸ - ۲۷۶/۸
- ۳۰۶/۳ - ۳۱۵/۵ - ۳۳۰/۳ - ۳۳۰/۵
- ۱/ فکج در بیت ۳۶۱/۵ بصورت خیرات
 و در ۲۱۰/۲ بصورت خیر مقدم بکار رفته
 است .
- خیر البشر - ۳۷۰/۳

گفتار دهم

- داء - درد ۲۱۱/۸ - دانشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی دادخواه - ۱۶۳/۹ - ۱۵۳/۷
- داج - تاریکی ۶۷/۷
- داد - عدل ۸۲/۴ - ۹۸/۴
- ۱۰۵/۹ - ۱۲۸/۱۱ - ۲۵۴/۴
- ۲۷۷/۶ - ۲۵۵/۷ - ۳۲۸/۱۲ - ۳۳۴/۶
- ۳۶۳/۷ - ۳۶۳/۴ - ۷۰/۸ در بیت
- ۳۵۱/۱۲ بمعنی فغان است در ابیات
- ۱۴۱/۷ - ۳۶/۲ - ۱۷۰/۳ بصورت
- بیداد است ۳۵۱/۱۲ داد از غم تنهایی
- داد گستر - ۱۶۲/۳ - ۳/۳ قیر در
- بیت ۱۲۰/۹ با یای مصدری بکار رفته
 است .
- داد - چوبه‌دار اعدام ۹۷/۱ در
- ابیات ۵۷/۱۱ - ۳۷۰/۴ بمعنی خانه‌است .